

27. jun. 1842

FAKTA

Dato:

27. jun. 1842

Sidetal:

Dagbog A, side 38-39

Dagbogens placering:

Det kgl. Bibliotek NKS 4201, I, 4°

Trykt udgave:

Mogens Lebech (red.): Et Aar af mit

Liv, København 1967, s. 82-84; Jesper

Svenningsen (red.): Seks år af et liv.

Johan Thomas Lundbye – Dagbøger

om tro, skæbne, kunst og kærlighed,

København 2018, s. 89-90

TRANSSKRIFTION

Værebros-Mølle 27 Juny

Vi¹ gik imorges Kl 9 fra Færgegaarden og nu sidde vi her i Møllen² og vente paa blødkogte Æg, som skal gjøre god Virkning oven paa Vandringen i en halv Storm. Vi vare oppe paa Frode-Høi, men der er intet videre at see; nogle store Steen ligger der, om de have dannet nogen ordentlig Steensætning, Gravkammer eller Kreds kunde jeg ikke see. Det skar mig i Hjertet at see at to store Gruusgrave ere skaarne ind i den mægtige, lange Høi og true med at [overstreget: fylde] forvandle den gamle Kongegrav til Veifyld.

•39•

Roskilde om Aftenen samme Dag

Da vi gik fra Veirebro hertil havde vi megen Glæde af Veien, der skjøndt temmelig bar for Træer, dog er kjøn. Linierne ere bestandig saa deilige da mange Odder løbe ud i Fjorden, der ogsaa omflyder et Par Smaa-Øer (Eskilds-Ø). – Mange Høie og Stensætninger saae vi, men kunde ikke finde, trods megen Søgen, den Steen, hvori Dronning Margrethe skal i Vrede have traadt saa fast, at man endnu seer Mærket af den fine Dronningfod. Jeg saae den ifjor, men saa gjerne jeg vilde viist Skovgaard den, kunde jeg dog ikke faae Øie paa den. Bønderne skal tidligere ved St Hansdagstider hvert Aar have luget om den og bestrøet den med Sand, nu har de maaskee sprængt den. Men en overordentlig interessant Faarefold traf vi paa, den var gravet ind i en Høi og omgivet fortil og til Siderne med et raat Planke, eller Gitterværk og af huggede Grene; jeg tegnede uagtet det blæste en Storm dog et raat Udkast³ af den, da den vilde være kostelig i et Billede. Herinde ved Byen saae vi da Banken, hvor Haraldsborg har ligget og har efter Ankomsten gjort en Spadseretour omkring ved Kirken og ud til Bjerget. Det er for mig den kjæreste af alle Byer, jeg har seet; den har en yndig Omegn, den deilige Kirke med sine Kongegrave, og, er det ikke som de mange klare Kilders Mumlen var gamle Eventyr; der altid fortælles til nye og atter nye Slægter, der vel i det Hele kun lidet tænke paa, at de ere fødte til at fortsætte det Liv, som priselige Forfædre have begyndt. Ja, lad Verden blive saa prosaisk den vil, lad falde, hvad der er raddent og kan ikke staae, Historien har vi dog, den kan de ikke forvanske, den kan jeg elske og dybt føle Sandheden af de Ord:

O, einsam ist und tief betrübt,

Wer heiss und fromm die Vorzeit liebt!⁴

See nu er Reisen forbi, den var dog kjær og rig paa Glæder, som jeg havde ventet, nu maa jeg i Kjøbenhavn see til at benytte Frugterne vel. – Tit var Tankerne i Vedby, jeg underlige Drømmer! jeg kan ikke slippe dette Billede – o Moder! vidste Du, hvad Din Johan drømmer om; men bort, kjære Drømmebilleder, I er som de yndige Svaler, jeg saae paa Veien idag kredse tæt forbi mig, men flyve bort, saasnart jeg standsede for ret at betragte dem og glæde mig ved dem, jeg vilde dem dog intet ondt. –

|Alt for snart saae jeg, at dette Billede var sandt! – den 16 July.|⁵

¹ Lundbye og malerkammeraten P.C. Skovgaard (1817-1875).

² Øvre-Værebros mølle med tilhørende kro på landevejen mellem Hillerød og Roskilde.

³ Den Hirschsprungske Samling, inv.nr. 1236.

⁴ Citat fra Friedrich von Hardenberg kaldet Novalis' "Sehnsucht nach dem Tode".

⁵ Denne sidste sætning indskød Lundbye tre uger senere efter at hørt rygter om, at Louise Neergaard skulle være blevet forlovet med hans egen bror.

38 Lørdag 26 Junij
 Igaars maadede jeg en Skizze af et lille Parti her, og pressende
 det et Dyreravalerie. Senest var jeg oppe paa Tjørnehøj (Thyng, Thøne?)
 hvor der var en smuk Mængde yndige Lærker, som især søndags til
 mindede mig om den Fiskhed, hvorved Potnamns hvide tegnet sit
 Landskab, vi saae paa Udstillingen for et Par Aar siden. Igaars Efter-
 Aften var jeg hos Lept. Bejersbergs Familie, hvor jeg blev meget
 venligt modtaget og maadede mig godt ved at tale med den lieblige Mand
 der har kjendt mine Forældre under Krigen (paa Søen). — Aft. var vi
 oppe i Kirken sammen for at see Blomsts Altertaale, der er meget i høi-
 gæstillet. Kirken er i det hele meget tilføjelig, skjødt den stadig gjøres
 et behageligt Indtryk, men den er alligevel fattig, altfor samvoldt i sine
 Enkeltheder; der kan være meget som lærer ved andre Kirker, som kendes
 og hjælpes det derud, at først alles Dage havde en smuk Lands eller blot
 mere Interesse for deres Kirker; men det er en vidt løst Ting —
 Ij togde idag en ung Tysker herhjemme paa Gaarden, og i Aften var vi
 oppe paa Scherwitzes huset til en meget charact. Concert. Imorgen aften var
 alle vi altfor stæmt vilde vi vandre. Det var værdt en stor afise Tids
 Regnan, og meget her var gode Væk, der er en fortreffelig Mand, med Varme
 og Interesse for mange Ting, der ogsaa glæde os, hidrager til at gjøre os
 et behageligt. Men de smaa Damer kan jeg ogsaa godt lide, det er et Par
 charakte Damer. Jeg fortalte dem idag mange Bredt stikker af Ejel Skalle grun-
 dens Dage. Det monde den Aldste ganske værdigt lide. — Nu er det sikkert,
 jeg mener til D. skjødt jeg vilde gjerne gjort det lidt mindre fastgjort.
 Værdi Mølle 24 Junij —

Ij gik imorges til 9 fra Tjørnehøj og ind i den i den i Møllen og
 vent paa Høstet, som skal gjøre god V. i Skizzen oven paa Ven-
 deringen i en halv Form. Ij var oppe paa Tjørnehøj, men det
 er intet videre at see; mange store Sten ligger der, om de have dan-
 net nogen orientlig Sten sætning, Gravkammer eller Bredt den
 ikke see. Det skal mig der i Høstet at see at se store Grønsøerne
 ere skærne ind i den, mægtige, lange Pl. og tone ind at Høstet
 forvandle den gamle Kongegrav til Høstet.

